



GŁOS CZTERNASTKI

OD REDAKCJI

Dzięki Państwa ogromnemu zaangażowaniu i równie ogromnym sukcesie przedszkolnego „Festynu Rodzinnego” Rada Rodziców sfinansowała zakup „Serca na nakrętki”, które stanęło na terenie Przedszkola Nr 14. Zebrane nakrętki są przekazywane na pomoc w leczeniu „Jaśka Adaśka”, u którego stwierdzono rzadkie wady genetyczne. Zyskane dzięki nakrętkom pieniądze Rodzice chłopca przeznaczą na leczenie i rehabilitację, zakup specjalistycznego sprzętu. W imieniu Jaśka dziękujemy za pomoc i zaangażowanie.

Redakcja

W TYM NUMERZE

OD REDAKCJI	1
DZIEŃ PRZEDSZKOLAKA	2
DZIEŃ DRZEWA	2
DZIEŃ EDUKACJI NARODOWEJ	3
NARODOWE ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI	3
OGÓLNOPOLSKI DZIEŃ PRAW DZIECKA	4
DZIEŃ PLUSZOWEGO MISIA	4
ANDRZEJKI	5
ODDYCHAJ NOSEM - LOGOPEDIA	5
NAUCZANIE JĘZYKA ANGIELSKIEGO W PRZEDSZKOLU	6
PEDAGOG SPECJALNY	6
ZASADY PRAWIDŁOWEGO ŻYWIENIA	7



DZIEŃ DRZEWA

Z życia Przedszkola

DZIEŃ PRZEDSZKOLAKA



„NA SPORTOWO, KOLOROWO” - w tym roku było to hasło przewodnie Dnia Przedszkolaka, który odbył się 20 września. Dzień przepełniony był wieloma atrakcjami przygotowanymi specjalnie dla naszych przedszkolaków tj. quizy, dyskoteka, zabawy ruchowe z użyciem chusty animacyjnej oraz kino Małego Widza. Jednak największą popularnością wśród dzieci cieszyły się wyścigi rowerowe i na hulajnogach, które zostały zakupione dla przedszkolaków ze środków Rady Rodziców, aby urozmaicały czas spędzany w ogrodzie przedszkolnym ale również rozwijały koordynację ruchową naszych wychowanków.

Paulina Kawiuk



Każdego roku 10 października obchodzimy w Polsce Dzień Drzewa, który jest elementem edukacji ekologicznej. W naszym przedszkolu tego dnia odbyły się zajęcia z leśniczym Panią Renatą Łudzik-Wasilko

z Nadleśnictwa Karnieszewice. Związane one były z tematyką drzew. Dzieci poznały budowę drzewa, jego znaczenie dla człowieka, zwierząt i przyrody, etapy wzrastania. Na zakończenie wspólnych działań mali ekolodzy wyszli do ogrodu przedszkolnego, gdzie wspólnie zasadzili młode drzewko z nadzieją, że wyrośnie na piękne, duże i zdrowe.

Marta Biernat



DZIEŃ EDUKACJI NARODOWEJ

Początkowo święto to nosiło nazwę Dzień Nauczyciela, ponieważ dotyczyło tylko wykonawców tego zawodu. Dopiero w 1982 r. zmieniło ustawowo nazwę na Dzień Edukacji Narodowej, podkreślając tym jak ważni są wszyscy pracownicy placówek oświatowych.

Dzień Edukacji Narodowej co roku przypada na 14 października. Tego dnia dzieci z grup 6-letnich: Mali Odkrywczy, Dinusie, Delfinki i Wisienki zaprezentowały występ artystyczny, za oprawę i przygotowanie odpowiedzialne były Pani Izabela Mazurkiewicz, Paulia Ilkiewicz, Agnieszka Ragan oraz Alicja Hammerszmit. Dzieci swoimi występami wywołały uśmiech i radość na twarzach zebranych gości- wszystkich pracowników Przedszkola Nr 14.

Izabela Mazurkiewicz



NARODOWE ŚWIĘTO NIEPODLEGŁOŚCI

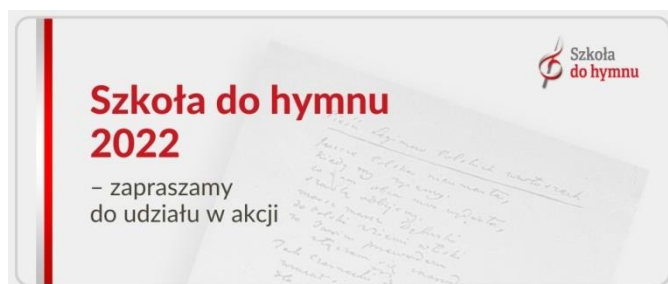
Data 11 listopada 1918 roku jest jedną z najważniejszych w historii naszej ojczyzny. Po wieloletniej niewoli Polska odzyskała niepodległość

dzięki bohaterstwu polskich żołnierzy, którzy wywalczyli wolność dla naszej Ojczyzny. To właśnie dzięki ich odwadze dzisiaj możemy radośnie spędzać czas w przedszkolu, a swoją postawą udowodnić, że my też kochamy Polskę.

Uroczystość z okazji Święta Niepodległości pod nazwą „Przedszkolny koncert pieśni patriotycznej” przygotowała grupa „Dinusie”, pod opieką Pań: Pauli Ilkiewicz i Beaty Kopyłowskiej. W tym uroczystym poranku wzięły udział dzieci ze wszystkich grup przedszkolnych.

O godzinie 11.11 cała społeczność przedszkolna tradycyjnie wzięła udział w akcji pn. „Szkoła do hymnu” i odśpiewała wspólnie, w holu przedszkola, „Mazurka Dąbrowskiego”.

Paulina Kawiuk



MIĘDZYNARODOWY DZIEŃ PRAW DZIECKA

20 listopada to wyjątkowy dzień – rocznica uchwalenia Konwencji o prawach dziecka. W tym szczególnym dniu dzieci na całym świecie jednoczą się

i podejmują wiele działań w imieniu swoich rówieśników – tych, których prawa są często łamane. W tym roku ten dzień wypadł w niedzielę, jednak nic nie stało na przeszkodzie, aby świętować Międzynarodowy Dzień Praw Dziecka –przez kolejne dwa dni.

Przedszkole Nr 14 przyłączyło się do działań organizowanych przez Unicef. Jednym z zadań było zorganizowanie zajęć dla dzieci poszerzających ich wiedzę na temat Praw Dziecka.

Wszystkie przedszkolaki obejrzały przedstawienie przygotowane przez grupę Małych Odkrywców pt. „Król Maciuś I”, dowiedziały się kim był Janusz Korczak. Wykonały tarcze obronne przedstawiające ich prawa. Te dwa dni były wyjątkowo radosne, ale niosły ze sobą bardzo poważne przesłanie, nie tylko dla dzieci ale również dla dorosłych.

Beata Kopyłowska

DZIEŃ PLUSZOWEGO MISIA

25 listopada odchodziliśmy „Dzień Pluszowego Misia”. Każdy przedszkolak mógł zabrać swojego ulubionego pluszaka. Najlepszą atrakcją jednak były odwiedziny gościa z Ameryki, prawdziwego pluszowego misia, który nie tylko przyjechał na rowerze, ale porwał dzieci do wspólnej zabawy.

Organizatorkami i pomysłodawczyniami obchodów Dnia Pluszowego Misia były Panie: Paula Ilkiewicz, Beata Kopyłowska.

Dzieci ćwiczyły słownictwo w języku angielskim i bawiły się przy zabawach ruchowych „Teddy Bear”. Na koniec każdy miłośnik pluszowego przyjaciela otrzymał słodki i zdrowy poczęstunek- słoiczek miodu.

Nie obyło się również bez misiowej sesji zdjęciowej.

Beata Kopyłowska



ANDRZEJKI

Andrzejki obchodzone są tradycyjnie w wigilię świętego Andrzeja - czyli między 29 a 30 listopada. Popularnością cieszą się ze względu na odbywające

się wtedy wróżby i zabawy, święto to uznawane jest za jedno z najciekawszych i najbardziej magicznych.

Do najpopularniejszych wróżb andrzejkowych z pewnością zalicza się lanie wosku przez klucz czy obieranie jabłka po to, by rzucona skórka wywróżyła przyszłość.

Przedszkolaki również wzięły udział w tym magicznym dniu, zaangażowanie Pań było ogromne by stworzyć odpowiedni klimat w ten szczególny, pełen wróżb i zabaw dzień.

Paulina Kawiuk



Metodyka nauczania

LOGOPEDIA

ODDYCHAJ NOSEM!

Przyglądając się naszym dzieciom, zwróćmy baczną uwagę na to, w jaki sposób oddychają. Czy oddech odbywa się torem nosowym, przy zamkniętej buzi, czy przeciwnie – z otwartą buzią i językiem leżącym na dnie jamy ustnej? Czy dziecko śpi z otwartą buzią? Nieprawidłowy tor oddechowy i brak prawidłowej pozycji języka (szeroki język na podniebieniu) nie tylko może doprowadzić do wad zgryzu, nieprawidłowej artykulacji, ale także zmiany

kształtu twarzy. To jak wygląda nasza twarz, w dużej mierze zależy od tego, jak oddychamy!

Gdy jama ustna jest otwarta, a język spoczywa na jej dnie, to szczęka nie ma odpowiedniego rusztowania, zęby nie ustawiają się prawidłowo, są stłoczone, a kształt szczęki przypomina literę V. Podniebienie robi się wąskie, często wysoko wysklepione. Oddychanie przez usta powoduje również cofnięcie się żuchwy. Patrząc na profil osoby z nieprawidłowym oddechem, zauważymy tak zwaną drugą brodę i dolną wargę cofniętą w stosunku do górnej. Nos wyda nam się większy i garbaty.

Twarz rośnie w dół, jest wąska, pociągła - to tak zwany typ dolichocefaliczny.

Przy prawidłowym oddychaniu usta powinny być zamknięte, gdy nie mówimy, nie pijemy, nie jemy, a nienapięty i szeroki język swobodnie spoczywać na podniebieniu.

Co zrobić, gdy tak nie jest? Gdy dziecko ma ciągle otwartą jamę ustną, a język cały czas, nie tylko w czasie choroby, spoczywa na jej dnie? Udać się do specjalisty celem znalezienia i zlikwidowania przyczyny takiego stanu rzeczy.

Poniżej przedstawiam kilka ćwiczeń, które wspomagają wypracowanie prawidłowej pozycji spoczynkowej języka, a tym samym prawidłowe oddychanie (nie da się oddychać przez usta, gdy szeroki język jest przyklejony do podniebienia – spróbujcie sami!)

Przyklejenie do podniebienia andruta /wafelka/chrupka i zdrapywanie go językiem.

Kłaskanie jak konik szerokim językiem.

Podczas kłaskania zatrzymywanie szerokiego języka na podniebieniu i wytrzymywanie w tej pozycji 10 sekund. Przyklejenie szerokiego języka, otwieranie i zamykanie buzi (język cały czas jest na górze).

Katarzyna Mazur-logopeda

NAUCZANIE JĘZYKA ANGIELSKIEGO W PRZEDSZKOLU

Przygotowanie dzieci do posługiwania się językiem obcym nowożytnym wynika z obowiązującej podstawy programowej i dotyczy wszystkich dzieci w placówce. Nauczanie języka obcego powinno być włączone w różne działania realizowane w ramach programu wychowania i powinno odbywać się przede wszystkim w formie zabawy. Zabawa, jako spontaniczna forma aktywności dziecka, jest naturalnym elementem dnia przedszkolaków. Nauczyciel, obok prowadzonych zajęć, staje się aktywnym uczestnikiem zabawy zainicjowanej przez dzieci, stopniowo wprowadzając nowe struktury leksykalne, gramatyczne i komunikacyjne. Podobne zasady obowiązują przy uczeniu się przez dzieci języka ojczystego – tu rolę pierwszych nauczycieli spełniają rodzice. Takie podejście daje możliwość indywidualizacji i ukierunkowania działań nauczyciela na konkretne zainteresowania dzieci, co odpowiada ich bieżącym potrzebom i możliwościom. Dzieci mają ogromną potrzebę ruchu, dlatego planowane zabawy i zajęcia powinny uwzględniać jej zaspokojenie. Nauczanie dzieci w wieku przedszkolnym może przynosić ogromne sukcesy językowe, ale trzeba pamiętać o tym, że przedszkolaki uczą się w inny sposób niż uczniowie w starszym wieku szkolnym lub dorośli. Dzieci uczą się dzięki rozumieniu pewnych sytuacji, dopiero później poprzez rozumienie konkretnych słów, zwrotów, zdań, a następnie dłuższych wypowiedzi. Stąd w nauczaniu przedszkolaków tak wiele zabaw ruchowych, gier dydaktycznych, rymowanek i piosenek. Dzieci są niezwykle wrażliwe, potrzebują cierpliwości, życzliwości i pomocy. Zapewniając im odpowiednie wsparcie i zachętę, można liczyć na sukcesy pedagogiczne, a dzięki opanowaniu treści zawartych w programie, dzieci chętnie biorą udział w

proponowanych zabawach, rozumieją polecenia oraz poprawnie wykonują zadania w języku angielskim.

Paula Ilkiewicz

PEDAGOG SPECJALNTY

KIM WŁAŚNIE JEST W NASZYM PRZEDSZKOLU?

Od 1 września 2022 r. w każdym przedszkolu (szkole) liczącym ponad 50 dzieci, zgodnie z obowiązującym prawem oświatowym, obowiązkowo został zatrudniony pedagog specjalny. Zadania pedagogów specjalnych określa Rozporządzenie Ministra Edukacji i Nauki z dnia 22 lipca 2022 r., w sprawie wykazu zajęć prowadzonych bezpośrednio z uczniami lub wychowankami albo na ich rzecz przez nauczycieli poradni psychologiczno- pedagogicznych oraz nauczycieli: pedagogów, pedagogów specjalnych, psychologów, logopedów, terapeutów pedagogicznych i doradców zawodowych.

W naszym przedszkolu również pracuje pedagog specjalny, którego działania chciałabym Państwu przybliżyć, ponieważ od września pełnię tę funkcję. Gdy zostałam poproszona o napisanie artykułu o mojej pracy pomyślałam, że jest to okazja do zareklamowania działań jakie wykonuję w placówce.

Pozwolicie Państwo, że nie będę posługiwała się językiem prawa, ponieważ nie sprzyja on reklamie, a zależy mi na tym, aby każdy Rodzic pozbył się obaw i uprzedzeń przed kontaktem z pedagogiem specjalnym.

Przechodząc do sedna tematu, jednym z moich głównych zadań, jest udzielanie pomocy psychologiczno- pedagogicznej dzieciom, nauczycielom i rodzicom. Nie ukrywam, że tę część pracy lubię najbardziej. Dlaczego? Otóż dlatego, że daje mi możliwość lepszego poznania naszych wychowanków- ich mocne i te słabsze strony, zainteresowania, problemy z jakimi borykają się na co dzień, o których czasami nie mówią wprost. Obserwację jakich dokonuję służą

ZASADY PRAWIDŁOWEGO ŻYWIENIADZIECI W WIEKU PRZEDSZKOLNYM

znalezieniu wsparcia dla każdego dziecka, jeśli oczywiście go potrzebuje, tak by mogło w pełni uczestniczyć w życiu grupy i przedszkola. Szukam również odpowiednich metod pracy oraz pomocy dydaktycznych, które ułatwiają np. koncentrację uwagi, przyswajanie i utrwalanie wiadomości. Konsultujemy również programy indywidualnego wsparcia dzieci w trakcie bieżącej pracy jaką nauczyciele prowadzą na co dzień w swojej grupie. I w ten właśnie sposób udzielam pomocy psychologiczno- pedagogicznej nauczycielom.

Spotykam się także z rodzicami (udzielanie pomocy psychologiczno- pedagogicznej rodzicom), którzy potrzebują wsparcia, konsultacji, ponieważ zauważyli problem u swojego dziecka. W trakcie spotkania wspólnie ustalamy dalszy plan działań np. podjęcie przez mnie działań i badań diagnostycznych prowadzących do rozpoznania indywidualnych potrzeb edukacyjnych i rozwojowych przedszkolaka.

Współpracuję także z zespołami powołanymi przez dyrektora Przedszkola nr 14, których zadaniem jest wsparcie dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego.

Monitorowanie udzielania pomocy psychologiczno- pedagogicznej przez nauczycieli pozwala mi na przekazywanie dyrektorowi placówki aktualnych potrzeb dotyczących warunków oraz specjalistycznych pomocy, które ułatwiają dzieciom naukę, udział w życiu społeczności przedszkolnej.

Podsumowując, chciałabym dodać, że pedagog specjalny jest do zadań specjalnych- jest w każdej grupie, dla każdego dziecka i rodzica potrzebującego wsparcia. Dlatego zachęcam Państwa do kontaktu, w każdej sytuacji, w której mają Państwo wątpliwości dotyczące rozwoju swojej małej pociechy.

Stela Radzewicz

Właściwy sposób odżywiania jest jednym z podstawowych czynników warunkujących prawidłowy rozwój fizyczny, społeczny, a także umysłowy dzieci. Przez właściwe odżywianie należy rozumieć przede wszystkim dostarczenie dziecku energii i składników odżywczych w ilości pokrywającej jego zapotrzebowanie. Nie mniej istotny jest też zróżnicowany i umiejętny dobór produktów w diecie dziecka, odpowiednia ilość posiłków w ciągu dnia i regularność ich spożywania. Estetyka podawania posiłków jest również bardzo ważna oraz wielkość spożywanych posiłków.

W diecie dzieci w wieku przedszkolnym bardzo ważna jest zróżnicowanie produktów uwzględnianych w jadłospisie. Poszczególne grupy produktów charakteryzują się różnicowaną zawartością składników odżywczych dlatego należy pamiętać o uwzględnieniu w diecie dziecka różnych produktów z wszystkich grup. Urozmaicenie jest jednym z podstawowych czynników zapewniających odpowiednie spożycie wszystkich składników pokarmowych w diecie dziecka. Podstawę diety dziecka przedszkolnego powinny stanowić produkty zbożowe. Są one źródłem węglowodanów złożonych, witamin z grupy B, składników mineralnych oraz błonnika pokarmowego. Szczególnie polecane są produkty zbożowe pełnoziarniste, np. pieczywo razowe, kasze itp. Kolejną istotną w diecie dzieci grupą produktów są warzywa i owoce. Dostarczają one przede wszystkim różnych witamin i składników mineralnych co jest niezbędne do prawidłowego rozwoju dziecka. Porcję owoców lub warzyw można zastąpić szklanką soku – preferowane są soki warzywne i owocowo-warzywne niesłodzone. Bardzo ważnym składnikiem diety przedszkolaka jest mleko i produkty mleczne takie jak napoje

mleczne, sery. Produkty te są najlepszym źródłem wapnia. Są one niezbędne do prawidłowego rozwoju kości i zębów u dzieci. Dzieciom przedszkolnym zaleca się produkty o zawartości tłuszczu 2 %. W codziennej diecie należy uwzględnić również produkty z grupy mięso, ryby, jaja, nasiona roślin strączkowych. Dostarczają one dziecku pełnowartościowego białka, witamin z grupy B, witaminy A, D, E, K. Zaleca się chude mięso, wędliny. Jeśli chodzi o ryby są to łosoś, makrela, które są źródłem niezbędnych nienasyconych kwasów tłuszczowych. Codzienna dieta dziecka w wieku przedszkolnym powinna także zawierać tłuszcz, ale o właściwej jakości i w ilości odpowiedniej do wieku. W diecie przedszkolaka należy uwzględnić tłuszcze zwierzęce i roślinne, jednak z przewagą tych tłuszczów roślinnych. Ważna jest też odpowiednia ilość płynów. Oczywiście najlepsza jest woda. Odpowiednie też będą herbatki owocowe, kakao i kawa zbożowa oraz słaba herbata i soki owocowe lecz w ograniczonych ilościach. Ograniczamy do minimum picie słodkich napojów gazowanych.

co sprzyja dobrej formie i samopoczuciu dziecka w ciągu dnia.

Ewa Wruszczak

Dziecko w wieku przedszkolnym powinno spożywać 4-5 posiłki dziennie. Pomiedzy posiłkami powinno być ok. 3 godziny przerwy. Regularne spożywanie posiłków jest bardzo ważne, ponieważ normuje przemianę materii, pozwala na utrzymanie poziomu glukozy we krwi na właściwym poziomie

Strefa Małego Odkrywcy

WIERSZ

„JESIEŃ”

Szumi szumi wietrzyk w lesie,

co tam jesień w koszu niesie?

Grzyby, szare chmury,

szyszki i okruszki dla polnej myszki.

JESIENNE ZAGADKI



CO JESIENIĄ Z DĘBU SPADA?
CO ZE SMAKIEM DZIK ZAJADA?

*Przedkolumb
Pomyśl*



MIESZKA WŚRÓD LASU,
ORZESZKI ZJADA,
W DZIUPI NA ZIMĘ ZAPASY SKŁADA.

*Przedkolumb
Pomyśl*



SPADAJĄ Z DRZEWA
ŻÓŁTE, CZERWONE,
WICHER JE NIESIE
W TĘ I W TĘ STRONĘ.

*Przedkolumb
Pomyśl*



KTO Z WAS OWOCE SMACZNE I
SOCZYSTE ZNA
W KTÓRYCH NAZWIE NA POCZĄTKU
ZNAJDUJE SIĘ SŁÓWKO „JA”?

*Przedkolumb
Pomyśl*



SKROMNIE W LESIE STOI,
NIGDY SIĘ NIE RUSZA
I PRZED NIKIM NIE ZDEJMUJE
SWEGO KAPELUSZA.

*Przedkolumb
Pomyśl*



JAKA TO GŁOWA, DUŻA, CZY
MAŁA, Z ZIELONYCH LIŚCI
SKŁADA SIĘ CAŁA?

*Przedkolumb
Pomyśl*

JESIENNA KOLOROWANKA

